

Politika Sveučilišta u Zagrebu Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta o upotrebi alata umjetne inteligencije

Uvod

Sveučilište u Zagrebu Farmaceutsko-biokemijski fakultet (dalje: Fakultet) donosi Politiku Sveučilišta u Zagrebu Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta o upotrebi alata umjetne inteligencije (dalje: Politika). Posljednjih godina, s ubrzanim razvojem generativne umjetne inteligencije (engl. *Artificial Intelligence*) pojavili su se alati koji mogu unaprijediti nastavne, istraživačke i administrativne procese. Međutim, upotreba alata umjetne inteligencije (UI) mora biti odgovorna kako bi se sačuvao akademski integritet, sukladno načelima i vrijednostima Fakulteta te ovoj Politici.

Alat UI-ja definira se kao bilo koja tehnologija ili sustav koji simulira ljudsku inteligenciju s ciljem obavljanja zadataka kao što su razmišljanje, učenje, odlučivanje ili kreiranje sadržaja.

Ova se Politika odnosi na sve zaposlenike, studente i vanjske suradnike Fakulteta te je primjenjiva u svim nastavnim, istraživačkim, administrativnim i drugim djelatnostima.

Stav

Fakultet potiče kulturu etičnog i transparentnog korištenja alata UI-ja u akademskom okruženju. Integracija takve kulture u postojeće nastavne i znanstvene aktivnosti složen je i stupnjeviti proces koji iziskuje sustavni pristup. Ključne aktivnosti uključuju jasno definiranje stavova Fakulteta, edukaciju zaposlenika i studenata te poticanje odgovorne primjene.

Načela

Kako bi se osiguralo odgovorno i učinkovito korištenje alata UI-ja, Politika se temelji na sljedećim načelima:

- Odgovornost: korištenje alata UI-ja mora biti u skladu s institucijskim vrijednostima i etičkim normama.
- Jednakost: izbjegavanje pristranosti ili diskriminacije u primjeni alata UI-ja, uz promicanje pravednosti i jednakosti.
- Privatnost i sigurnost: osobni i institucijski podaci moraju biti zaštićeni od zlorabe.
- Transparentnost: nužno je jasno komunicirati kada su i na koji način korišteni alati UI-ja.
- Inovacija: Fakultet potiče kulturu eksperimentiranja i inovativnu primjenu alata UI-ja kako bi se poboljšali rezultati i unaprijedili procesi.

Upotreba umjetne inteligencije u nastavi

Nastavnike treba poticati na korištenje alata UI-ja za unaprjeđenje nastavnog procesa, primjerice, generiranje obrazovnih sadržaja i materijala, analizu napretka studenata ili poboljšanje pristupačnosti (primjerice, koristeći alate za pretvaranje teksta u govor i obrnuto). Alati UI-ja trebaju služiti kao nadopuna ljudskoj interakciji i podučavanju, a ne kao zamjena za njih.

Alati UI-ja za ocjenjivanje, primjerice, za automatsko vrednovanje ispita ili zadataka, moraju se koristiti uz ljudski nadzor kako bi se osigurala pravednost. Nastavnici moraju obavijestiti studente o korištenju alata UI-ja za ocjenjivanje, s ciljem održavanja povjerenja i transparentnosti. Studenti smiju koristiti alate UI-ja, primjerice *Grammarly* i *ChatGPT* za podršku, pod uvjetom da ih koriste odgovorno i transparentno, uz očuvanje akademskog integriteta. Svi sadržaji generirani korištenjem alata UI-ja moraju biti jasno označeni i pravilno citirani.

Upotreba umjetne inteligencije u istraživanju

Alati UI-ja mogu pružiti podršku u analizi podataka, pretraživanju literature i vizualizaciji rezultata, no njihova primjena mora biti etična i transparentna.

Istraživači su dužni u metodologiji rada navesti koje su alate UI-ja koristili i na koji način.

Istraživači su dužni aktivno identificirati i smanjiti potencijalne pristranosti u alatima UI-ja.

Istraživanja temeljena na UI-ju moraju osigurati ponovljivost kroz dokumentiranje radnih procesa i omogućavanje pristupa podacima i modelima (gdje god je to moguće).

Upotreba alata UI-ja mora biti usklađena sa zahtjevima etičkog povjerenstva, posebice ako se radi o etički osjetljivim podacima.

Važno je istaknuti da je istraživač u potpunosti odgovoran za vlastito autorsko djelo uključujući sadržaje generirane alatima UI-ja.

Akademski integritet

Alati UI-ja ne smiju se koristiti za generiranje čitavih autorskih djela.

Sadržaj generiran alatima UI-ja potrebno je primjereno označiti i citirati, primjerice u skladu s uputama izdavača u kojem se objavljuje znanstveni rad. Dodatno, kako bi se osigurala vjerodostojnost informacija, svaki navod generiran alatima UI-ja u znanstvenim i ocjenskim radovima potrebno je potvrditi i citiranjem primarne znanstvene literature.

Poželjno je priložiti i upit/*prompt*, odnosno, komunikaciju s alatom UI-ja, ukoliko ista nije naglašena u metodologiji rada, kako bi se dobio uvid u opseg i način korištenja alata UI-ja u neku svrhu.

Nastavnik studentima može dati pojedinačne upute o korištenju alata UI-ja, ali koje su usklađene s ovom Politikom.

Osobni podaci, povjerljive informacije ili znanstveni rezultati ne smiju se dijeliti s alatima UI-ja. U slučaju potrebe za obradom takvih podataka, preporučuje se korištenje anonimiziranih ili izmišljenih podataka kao primjer. Ukoliko se osobni podaci ipak dijele, to mora biti u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka, Općom uredbom o zaštiti podataka (engl. *General Data Protection Regulation*, GDPR) te ostalim pravnim aktima.

Podrška Fakulteta

Fakultet će prema potrebi organizirati edukacije, radionice ili rasprave o korištenju alata UI-ja.

Za pitanja i nedoumice vezane za korištenja alata UI-ja ili detaljnije tumačenje nekih odredbi, zaduženo je Povjerenstvo za unaprjeđenje nastavničkih kapaciteta.

Suradnje i partnerstva

Zaposlenici i studenti prilikom vanjskih suradnji ili partnerstava dužni su voditi se ovom Politikom kao referentnim stavom vezano za korištenje alata UI-ja.

Ažuriranje

Ova Politika bit će ažurirana barem jednom godišnje ili češće, ovisno o razvoju alata UI-ja, etičkim izazovima i zakonskim promjenama.

